II. évfolyam 1874. 24-ik szám. B.-Gyarmat, junius 14.

Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 ft. —
Fél évre . . . 3 „ —
Negyedre . . . 1 ft. 50 kr.
Előfizetni lehet, csupán a kiadó hivatalban B.-Gyarmaton.
A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

NÓGRÁDI LAPOK

politikai, társadalmi és közgazdászati hetilap.

Hirdetések díja:
Öt hasábos petit sor . . . . . 5 kr
Bélyeg minden beiktatásnál . . 30 kr
Nyilt tér garmond sora . . . 20 kr
Hirdetéseket felvesz a kiadó. Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.
Előfizetési pénzek, reclamátiók és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

Az én inditványaim.

E folyó junius hó 6-án három inditványom tárgyalására lett a b.-gyarmati képviselőtestület összehivva. Minden inditványom megbukott; mert a testületnek ez idő szerint két legnagyobb befolyású tagja ellenezte azok keresztülvitelét. Minthogy azonban én városunkra nézve közérdekűnek tartom mind a három tárgyat: ezennel a nagy közönséghez fölebbezek. Nem árt ellenőrizni a képviselőket, nehogy privát passióikat töltsék a közügy rovására. Lehetnek magános viszályaik, melyek miatt azután a közönség szenved.

Első inditványom az volt, hogy B.-Gyarmath város a közmunka és közlekedési ministeriumhoz folyamodást nyujtson be, Nógrádmegyének e folyó évi május 29-én, az ipolyi malmok tárgyában hozott határozata ellen.

Nem lesz érdektelen az olvasóra nézve, ezen fontos tárgygyal megismerkedni.

A legközelebbi vizáradások sok insóget árasztottak az Ipoly völgyére. Nógrádmegye alispánja a bajon segitendő, az ipolyvölgyi birtokosokat 1873. junius 27. napjára tanácskozásra hivta össze, hogy az 1871: 39. törvény értelmében, az Ipoly szabályozására vizszabályozási társulatot alakitsanak,

A tanácskozmány a pénzügyi válságok miatt a társulat alakitására nem találta az időt alkalmasnak; ezen kivül még azon kérdés sincs eldöntve, valljon a bizonytalan vizű Ipoly, megérdemelnő-e a milliókba kerülendő szabályozást. Ahelyett tehát, hogy a birtokosok társulattá alakuljanak, fölkérendőnek határozták a megyét, hogy magát Hontmegyével érintkezésbe tévén, mindkét megye küldöttséget nevezzen az Ipoly völgyének megvizsgálására; s miután Beszédes mérnöknek ipolyvölgyi munkálatai meg vannak: küldje ki főmérnökét a szükséges lejtmérések eszközlésére, s a kanyarulatok fekrajzainak elkészitésére. Megjegyzendő, hogy a vizáradások folytán mindkét megyében több malom ellen panasz emeltetvén, a küldöttségek annak megvizsgálására is utasitva lettek.

A két megye vegyes küldöttsége a ribai malomnál együttesen tanácskozott. Ezen Nógrádmegyében fekvő s a kóvári közbirtokosság által be panaszolt malomra nézve, a szakértők véleménye a következőkben összpontosul:

Az Ipoly völgyén koronkint pusztitó vizáradásokon csak ugy lehe gyökeresen segitni, ha a malmok Szobtól, vagyis az Ipolynak a Dunába szakadásától kezdve fölfelé, az egész völgyön által egyidejűleg szabályoztatnak. Továbbá kimondatott, hogy csak a kanyarulatoknak alulról történendő átmetszése, és a szükségelt lejtmérések megtörténte után lehet biztosan megállapitni, mely malmok állhatnak föl kár nélkül, és melyek lennének levágatandók.

Azután a szakértők véleménye szerint, a meghagyandó malmokat egészen nyilt zúgókra kell fölépitni, vizmagasságot jelző oszlopokkal ellátni, s egyszersmind meghatározandó azon vizmagasság is, melynek beálltával a malomtulajdonosok kártérítési kötelezettség mellett tartozzanak a zúgókat egészen fölnyitni, s a viznek szabad lefolyást engedni.

Magában értetődik, hogy ha a malmok egyidejűleg s egyszerre szabályoztatnak, a kanyarodások átmetszetnek, s minden a viz természetes lefolyását gátló akadályok elhárittatnak is, még ezzel a bajon segitve nem lesz, ha csak az 1840: 10. törvény rendeletéhez képest, ugy a folyó medrére, valamint partjaira gond nem fog fordittatni; különösen pedig, ha a folyó meredek partjai ujból be nem fásittatnak, s a vizmosások drákói szigor alkalmazása mellett el nem fojtatnak; mert különben az iszap az Ipoly völgyét megdöbbentőleg betölti.

Igy állván a dolgok, Huszár István ipolyvölgyi nagybirtokos s több ipolyi malom tulajdonosa azt inditványozá, miszerint a közmunka s közlekedési minister úr világosittassék még egyszer föl az ügy állásáról, s kéressék föl, hogy a fölülről kezdendő malom levágatásokat függesszo föl; a helyett történjék szigorú intézkedés, hogy a malmok Szobtól kezdve egyszerre szabályoztassanak; nehogy félszeg intézkedés folytán oly malmok vágattassanak le, melyek alapos vizsgálat után fönmaradhattak volna, s olyanok hagyassanak meg, melyek kártékonyaknak fognak bebizonyulni, nem lehetvén a malmokat fölülről lefelé biztosan s a nélkül szabályozni, hogy az alattuk fekvő határoknak kárt ne okozzanak.

A megye utolsó napi közgyülése névszerinti szavazás által két szótöbbséggel elvetette Huszár István úr inditványát, s a helyett elhatározta a petői, pösténvi, kürti, halászi, ludányi, busai, szakali s a két tarnóczi malom levágatását, a többiek szabályozását az időre halasztván, midőn a malmokat a Dunától kezdve, Hontmegyével együttesen szabályozni sikerülend. Más szóval, a feltartott malmok szabályozása bizonytalan időre halasztatott, minthogy Hontmegye legutóbbi közgyülésén pártolás nélkül hagyta főmérnöke szakvéleményét. El lehet képzelni B.-Gyarmat sorsát. Eddig is egész utczák pusztulásnak indultak; hát ha az a viztömeg, — mely eddig kilenez malom árterületén feltartva, csak részben s késő érkezett hozzánk, — most sokkal nagyobb mérvben és sebesen árasztl el bennünket, mi sors vár akkor reánk? Kóvárnál három hid épittetett az áradat átbocsájtására: az azonban némely kóvári birtokos urak saját érdekükben a két hid medrét betáskás által teljesen betöltötték, s most egyetlen, aránylag rövid hid alatt kellend átszorulni a sokkal nagyobb viztömegnek. A visszatartott árviz elboritja rétjeinket, részben városunkat, és posványságot s ragályos betegséget okoz, a minek káros következményei kiszámithatlanok.

Mind ezeket gondosan kifejtém fölebbezvényemben, és még is vissza lett utasitva azon ürügy alatt, mintha B.-Gyarmatnak fölebbezési joga nem lenne oly kérdésben, melyben félként nem szerepelt. Pedig hát az 1870. 42. törvény 4 §-a egyes polgárnak is megengedi, hogy a megye sérelmes hatarozatai ellen folyamodhassék; miként tilthatná azt meg a megye veszélyezett székvárosának, melynek birája különben is folyamodott a gyarmati malom ellen.

A tekintély kimondá véleményét; a chorus vagy hallgatott, vagy meghajolt, s igy majd csak mint magános polgárok fogunk folyamodni, a minek távolról sem lehet oly sulya, mintha a megye székvárosa nevében a képviselő testület folyamodnék.

(Folytatása következik.)

A czéh és az iparkamara.

(Folytatás.)

A munka szabadság magában foglalja a munkanem választását is. Oly pályára erőszakolni valakit, melyre hajlama nincs, s olyantól visszariasztani, mely hivatásának megfelel, beleavatkozni mesterségének üzésébe — habár üzésével más jogait nem sérti — világos igazságtalanság.

Munkálkodni kötelesség és szükségesség, ennélfogva jog is. Azonban a munkálkodási jog különbözik a munkajogtól, még számos vitatkozás tárgya a legujabb időben. A munkálkodási jog nem egyéb mint szabad, akadály nélküli gyakorlata valamely iparágnak s nem követelvén az államtól biztonságnál egyebet, nem is gáncsolható, mig ellenben a munkajog az egyénnek vádat enged a társadalom ellen, fölruházva őt azon joggal, hogy minden perczben azt mondhassa: „Bármilyenek legyenek rendelkezésed alatti segélyforrásaid, te tartozol nekem szükségletem illő kielégitésével, képességemnek megfelelő foglalkozással, [s ha megtagadod tőlem, az erő jogánál fogva követelem vissza,“ vagy más szóval nyilvános zendülés, melylyel a munkajog élén találkozunk.

— Pedig minden anyagi termékenység föltételei a szabadság, tulajdon és biztonság. — A polgári egyenlőség, mely valamennyi polgárt, kivétel nélkül, nyilvános hivatal viselésére képesit, azáltal nyilvánul az iparban, hogy mindenki saját rovására és javára kénytelen dolgozni s az államtól semmiféle előjogot nem követelhet. Felelősség nélkül nincs szabadság. El kell ismernünk, hogy mindezt amit egyiktől vagy másiktól elvonunk, azt minőségben vagy mennyiségben a munkától vonjuk el. Hisz azért áll a rabszolga-munka annyira hátrább a szabad munkánál, hogy a két ösztönző közül melyet a természettől tevékenységünk serkentőjeül nyertünk, t. i. félelem és remény közül, a rabszolgaság csak az előbbit ismeri, anélkül, hogy ez egyik serkentő is mindazt eredményezné, amit a szabad munkánál mivelhetne. — A szabad munka elorelátása egészen más hatású, mert fél a nyomortól maga és övéiért, ez foglalja magában a reményt is, hogy forgalom és takarékosság által magán segithet.

Ezért ér többet a darabszámra fizetett munka is; mert az is némi felelősséggel jár s a jutalmat a fáradsághoz és érdemhez arányozza, ami a legvalóbb igazságosság jelleme.

— Különben más előnyök miatt is ajánlkozik a szabad munka, noha ezek bár nem kevésbé lényegesek, mégis kevésbbé vétettek szemügyre. De ha tüzetesebben vizsgáljuk, lehetetlen nem látnunk, hogy a szabad munka egyuttal a rend egyik alapelve és a legbőségesebb termelés eszköze; s eredménye ugy a foglalkozások legjobb felosztása, mint az emberi munka legüdvösebb osztályozása, egyformán működtetvén mindenkinek tehetségeit; mihez még az is járul, hogy senki nem itélheti meg ugy, mint maga az érdekelt egyén, mit parancsolnak vagy engednek izlése, képzettsége s azon segédforrások, melyekkel rendelkezhetik. Ez elemek mindegyikét megbecsülni és a végnélkül változó módokat, melyekben ezek előtünnek, ér-

tők szerint meghatározni, tagadhatlanul oly kisérlet, mely a társadalom tehetségét jóval felülmulja.

A munka szabadság más nem kevésbbé termelő hatásu és kiszámithatlan hordereju következmenye a mintegy alakja a verseny. Hogy a verseny kikerülhetlen eredménye a szabad iparnak, bizonyitgatás nélkül is világos. Azon pillanattól fogva, hol mindenki tehetségeinek tetszése szerinti hasznát veszi, elkerülhetlen, hogy többen ne forditsák erejüket ugyanegy iparágra, s amint egymástól el akarnak vitatni valamely meghatározott pályát, szükségkép szemközt találkoznak a szabad verseny mezején.

A verseny helyébe mit is lehetne mást léptetni, mint valamennyi iparágnak az állam általi uzorás összevásárlását, vagy a legnyersebb communismust. De ily versenyt-ölő kormányzat az által sem rendesebb, sem erkölcsösebb nem lesz. Valóban a verseny annyit emlegetett rosz következményei mint azt a czéh pártolók szokták mondani nem a szabadságban, hanem az emberi természetben rejlenek, és az ésszerüség s a történelem egyaránt igazolják, hogy az emberi természet ilyféle rosz tulajdonai sokkal inkább fejlődnek kényuri, mint szabadelvü kormány alatt.

A versenyt igazolja azonkivül a következő két legfőbb eredmény is, melyet az emberi iparosság magának czélul tüzött ki, t. i. a befolyása alá jutott termékek, cselekmények és szolgálatok tökéletesedése és a jó vásár. Ez eredményeket csak a verseny idézheti elő, mert csupán ez ösztönzi és serkenti a termelőket, hogy tökéletesedjenek s igy elégitsék ki közönségüket, s csakis a verseny van azon helyzetben, hogy a szükségletek s izlések sokféleségéhez s változtosságához alkalmazkodjék. — Az állam sokkal nehézkésebb és bonyolódottabb gépezet, semhogy a feladatnak illően megfelelhetne. Félelem a bukástól, mi rosz számitás következménye, s remény a meggazdagodásra szerencsés vállalatok által, imo két elég erős tényező oly feladat megoldásakor, melynek nehézségei végteleneknek látszanak.

Azt mondják gyakran, hogy a verseny, ha elismerjük is hatóságát az ipar tökéletesedésére s a termékek legjobb árfolyamára, a vásár túlterhelését eredményezi. Ennek ellenkezőjét könnyü bebizonyitanunk, mert a tapasztalat is segitségünkre van.

Kétségkivül a munkaszabadság számos egyént szorit ugyanegy pályára; s ha egyikét inkább választják, mint a többit, az csak a következő két ok valamelyikéből lehet: vagy, hogy a népesség tulságos nagy a vállalatok számához képest, vagy, hogy a vállalkozók roszul számitottak választásukban. Ha ez utóbbiak a kivételes előnyök miatt választottak egyik vagy másik pályát, mért panaszkodnak azután tulterhelés ellen? A verseny az ipar bármely ágában betölti az ürességet s eloszlatja a tultelést. A tőkét és munkaerőt oda vonzza, ahol bér és nyereség emelkednek, ahol pedig csökkenni kezdenek, előre inti a vállalkozókat, hogy más irányban működjenek; s ami a termelőkre nézve áll, az áll a termékekre nézve is. Az ár emelése vagy csökkenése által serkenti a termelőket a termesztés öregbitésére vagy inti megszoritására s igy egyrészt serkent és ösztönöz, másrészt szabályoz és rendez.

A munka-szabadság több eszmét foglal magában, mit könnyü belőle származtatni. Igy aki azt gondolja, hogy valamely egyént több iparág üzésétől el szabad tiltani, még nem bir tiszta fogalmával s visszaesik az iparágak önkény-kormányzatába s osztályozásába. Ha nem lehet azt, ki művész akar lenni arra kényszeriteni, hogy munkás legyen, ugy a munkást sem szabad akadályoztatni, hogy szünidejét más ipar üzésére forditsa. Kell, hogy mindenkinek meg legyen engedve, több iparág gyakorlatát összefoglalhatni — szintugy benfoglaltatik a munka-szabadságban a szabad csere vagy szabad kereskedelem; mert mely munka üzhető csere nélkül? Hogy pedig az ipar tettleg szabad legyen, kell, hogy az anyagokat és eszközöket is bárhonnan meglehessen szerezni; ahol a munka kiválóan el van osztva, ott ép a csere közös szolgálatai azok, melyek mindegyikök szabad gyakorlatát megalapitják.

Ezekből tehát látjuk, hogy a szabad ipar termelése mennyivel felettébb áll a bilincsek közé vert munkálkodási jognál mely nagy részint a czéhek következménye volt.

(Folytatjuk.)

Vidéki hangok.

Ipolyságh jun. 9. 1874.

Az ipolysági mükedvelők által eleve hirdetett, ez évi nyári idényben utolsónak jelzett előadás f. hó 7-én — a vidékiek iránti tekintetből — délután, de fényes világitás mellett megtartatot. A helybeli miveltebb közönség szokatlan számmal jelent meg azon, mit a vidékiekről nem registrálhatunk, bár részükről is dicséretes kivételül és például szolgálhatnak: a központtól számos községbelieknél távolabb lakó Báró Majthényi László, megyei főispán, B. Nyáry Adolfné, honvédezredesné kik a rekkenő hőség daczára — bizonyára a megyei társadalmi élet fentartása, pártolása tekintetéből — megjelenni, sőt a kitüzött órát is pontosan megtartani nemes hivatásuknak lenni tartották. Mind a két rendü előadás sikerültnek mondható. A „Közügyekben" (Berczik Árpádtól) Gócsi Maki szerepében először mutatta be magát Décsey Sándor, s komikus játékával általános tetszést aratott. Weiszberger Armin (Hubet) nagy leányai daczára sem akart idősnek látszani, különben ugy ő, mint Pongrácz Jenő (Lakos Andor) és Szűtóvszky Armin (Loránt ügyvéd) kellő szabatossággal játszottak; mig a nőszereplők Matuska Gizella (Olga) Vidák Irénke (Etel) és a fürge szobaczicza Koller Ilka kedjükkel is elbájolták a nézőket, a nézők pedig őket tapsokkal és virág kkal méltán ki nem fáradva, jutalmazák. — A másik darab a „Már alszik" czimü szellemdús francia kis vigjáték volt magyar forditásban, melyben Chappoulert Pongrácz Jenő, Józsefet az inast ismét Décsey s a nő dominót Matuska Gizella, tehát az első nagyobb szinműben is már működött szereplők adták hasonlo eredménynyel; a Georgette szobalányt azonban a már egyéb müvekbeni felléptéről dicséretesen ismeretes Axmann Olga szemléltette, ki néhányszori mükedvelői fellépte által egyszerre az ittoni közönség kedvenczévé vált. És méltán! Mert ő született hivatással bir (ami nézetünk szerint) a szinészethez. Ő nem csak megtanulja szerepét. Georgette-ben egy oly szobalányt állitott elénkbe, kinek minden mozdulata párisi volt, ki egy személyben kellemteljes ha nem is elragadó szép; könnyelmü és mégis erkölcsös, szolgáló és még is finom nő. Nála egy testmozdulat, szembunyoritás annyit fejez ki a helyzet felvilágositására, mint másoknál egy hosszú monolog! Adja Isten, hogy mükedvelői társulatunk soká birhassa e derék és szép nebölgyet! — A kettős előadást táncz is követte, mely azonban a nagy forróság miatt nem soká tartott. A mindeddig nélkülözött saját diszitményekre szánt jövedelem mintegy 60 frtot teszen, melyhez fölülfizetésként a főispán 5 frttal járult.

—y.

Megyei élet.

A közelebb tartott rendes közgyülésből az egyenes adók emelése ellen; a törvényhatóságok jogkörének tágitása tárgyában; s a tót gymnásiumok megszüntetése az érdekében kelt feliratokat, tárgyuk közérdekességénél fogva egész terjedelemben közöljük:

Mélyen tisztelt képviselőház!

Az állami egyenes adók felemelése ellenében Zemplénmegye közönségének f. é. mart. 4-én 24. sz. a. kelt feliratában jelzett azon aggodalmat, mely kormányunknak az ország válságos pénzügyi helyzetén egyenes adók emelésével való segités tervezetéből eredt, mi is teljes mérvben osztván, különösen pedig

tekintve azt, hogy egyenes adókkal Európa összes államai között legsúlyosab-

---

Madách Imre emlékezete.

(Az anya keservében.*)

Elszállt a szó! . . . villámgyors szárnyai
A végtelenben fönn hullámzanak; — —
Elszállt a szó . . . mert ah, hideg vala
Forró szivének e bús földi nap;

E földi nap, mit pára s köd borit . . .
Föl a magasba vágyott szellemo, —
Oda, hol elmúló csillag helyett
A mindenségre árasztván bovet,
Örök világgal ég az Ur szeme!

A lángból szőtt kebelnek e sivár
Rideg görönyg nem volt méltó hona;
Elhervadott legszebb reménye, melyet
Az élet kertében bűn ápola! . . . . —

Oh sors! miért hogy átkod sérlegét
Egyenlőn lesza a jó és gonosz?!
Miért mosolygsz egy perezig biztatón,
Ha a jövő perez már gyötrelmet hoz!

Miért adod, ha elveszed legottan
A boldogságnak szép gyümölcseit? . . .
Miért nyitod meg csarnokát az üdvnek,
Ha onnan ádáz pallosod kitilt?! . . . — —

És mégis ah! kétves volt éltni néki;
Mert kedveseknek élte függe rajt';
Nehéz harczot vivott a szálló lélek,
Míg itt hagyá e vonzó portalajt:

Nehéz volt a szív fáklyáját kioltni,
Mely szeretet hő lángján éledett,
Elhagyni, a kik támaszul birák őt:
Szülőt, hazát, három kis gyermeket!

De hajh, az áldozatnak lenni kelle, —
Ütött a végperez nagykegyetlenül;
S dieső szakmányával kérlelhetetlen
Az életrabló angyal elrepült! —

S hajh! vélo szállt el e kebelnek üdve,
Mint a galamb, kit a vész elsodort!
Pusztult a bánya, ... kincstermő ölében
Csak rosz salak még, és silány porond! —

— — Enyim volt ő, — én szültem őt, kinél
Nemesb fiat nem szüle még anya;
A fájdalom, mit érte szenvedék,
Örömtőkémnek csak kis kamata;

A bűk- és bánatoknak fellegi,
Mik életem egére gyültenek,
Mint pára a nap fénysugáritól,
Tekintetén el, messze tűntenek. — —

S most birtokom: fájó emlékezés még,
Emléke annak, hogy volt s nincsen ő! . .
Igy vérezék, igy fája egykor a szív,
Mit vad gyönyörrel vájt a keselyű;

Igy érze a kétségbeeső Niobe,
Midőn meghallá, hogy nincs gyermeke; —
Hajh, ő szerencsésb, mert Isten szavára
Zord, érzeketlen sziklává levo! — —

Nemes volt ő, a páratlan szülött;
Keblében a nagy és szép érzete;
Nem lankadó munkálkodás között
A közjónak szentelve élete;

Az első és a végső gondolat, —
Mely lelkének mélyeből, mint ezüst
Forrás naponkint buzgva fölfakadt,
Csak egy fohász volt, s egy áldó ima:
Oerültödért te árva szent haza!

S forró imádattárgya sziveinknek
Hon! ime itten fekszik gyermeked!
Közös halottunk . . . siri szemfödője
Egyenlően szent gyász nekem s neked;

De mig te vesztél annyi közt csak egyet,
Én őt az egyetlent vesztettem el! — — —
(Egyetlen az, kihez nincs több hasonló,
A kit szeretne még egy a kebel!)

Ki legközelb áll hozzá, nem saját
Személye, nem kicsinyes érdeki, —
Az összes embernemzet szent ügye
Tüzött magas czélt pályáján neki;

És e nagy, e magasztos eszmeért,
Mely minden embert testvérkint ölel,
Kész volt letenni drága életét,
S megváltni azt, miként a pelikán,
Mely önkényt nyit vérző sebet magán,
Forró szivének tiszta vérivel! —

Hol a sugárzó szem, melyben egem nyilt?
Hol a beszédes ajk, mely majd komoly
Füleskint tanácsolt; majd — bár szenvedett ő —
Vigasztalólag ülo rajt' mosoly?! —

Mind, mind ez elmult! . . . a szemen sötét éj,
Az ajkakon örök zár, némaság! —
Van-e ok végzet! a mivel fiáért
Biztatni merd még a letört anyát?! — —

Gyöngéd volt ő; a hála s szeretet
Szivében olthatatlan vesztatűz;
Boldog szülő, oh boldog gyermekek,
Kiket a létpályán ily érzetek
Szent kapcsa összefűz! —

Ám e kapocsnak eltiporva éke, —
A sarjak a törzstől elváltanak; —
Te lelke mása, gyönge pálmahajtás,
S te bimbópár, mint vigasztaljalak? . . .

Nehéz, lehetlen a vigasztalás ott,
Hol minmagunk keblében nincs vigasz,
Csak egy áldás mit adhatok még rátok,
Ő érte be fog teljesülni az! —

Gondos volt ő, és fáradatlanul
Küzdő: előkészitni a jövőt;
Hogy a miért az ősök izzadának,
Ne érje csorba a vagyont, a házat,
S késő utód is áldja egykor őt.

Szelid lelked magasztos gyermekem,
Mi szép örömmel látta fölvirulni
A termelésnek megnyerett ugart,
Mely miveletlen elfogott vadulni.
Emlékedül ott áll az ismeretomb!
Gazdag csirája ifju terveidnek,
Minap vadon még, most paradicsom! . . .

De hajh! ez éden nem virul nekem már
Letűnt a nap, mely bájit élteté;
Kietlen éjnek vesz körül homálya,
Az élet fája lombit elvető;

És koronája porba sujtva fonnyad;
Agg napjain egy gyász „Tragédia,"
Melyet jós ihlettől sugallt ecsettel
Megirt ő, s átszenvedni rám hagya! . .

Dicső volt ő, nem test és por csupán,
A lángszellemnek csak kis árnya ez, —
Költő volt — a kinek látnok-szemo
E föld ködén túl szebb hazát keres;

*) 1864.

ban a magyar állam van terhelve, és ezen teher kiválólag a földbirtokra már is oly súlyosan nehezedett, hogy az adóhátralékok sok helyen már csak az adó alapját képező fekvőség elárusításával lehetnek behajtha tók, de mily súlyosan nehezednek ezen államadók nemcsak a földmivelési de egyéb iparágukra is, azt a behajtás nehézségei és a behajtásnál követett szigor ellenére felhalmazott adóhátralékok összegei is eléggé igazolják;

tekintve továbbá azt, hogy a nem egyenes adók terhe az állam polgárai közötti érdekük vagy hasznukhoz képest igazságosabb arányban oszlik el, s ennek emelésével semmi sem veszélyeztetik és minden tekintetben türhetőbb lévén, behajtása is könnyebb;

tekintve végre azt, hogy az állam jövedelmének sok más szabályozha ó és tágítható forrása is van, és az államháztartás egyensúlyát a jövedelmi források erőltetett tágítása nélkül leginkább a kiadások apasztásával lehet biztosabban és tartósabban fenntartani, az állam polgárainak nagy többségét már úgy is eléggé sujtó terhet pedig nehezíteni semmi esetben sem tanácsos,

Zemplénmegyének ez ügyre vonatkozó kérelméhez annak kijelentésével csatlakozunk, hogy mi a földadó igazságosabb ki vetheté se czéljából kormányilag javallott reform szükségét látva és érezve is, nemcsak az egyenes adó felemelésének mellőzését, de a földadó reform mielőbb lehető keresztülvitelét is, hódoló mély tiszteletünk nyilvánítása mellett kérelmezzük.

Kelt B.-Gyarmaton 1874-ik évi május hó 28 án tartott rendes közgyülésünkből

---

Nmgú m. kir. ministerium!

Zólyommegye közönségének f. é. apr. 15., 60. sz. a. kelt s már országszerte ismert körlevelében foglalt azon hazafias szellemű felhivást, melyben a nagy-röczei, t. sz. márioni és znio-várallyai tót gymnasiumok bezáratása végett tett feliratuk pártolása kéretik, mai napon az ügy fontosságához képest komoly tárgyalás alá vévén, még egy részről szivünk meleg érzetével vesszük Zólyommegye közönségének e tárgyban az állami érdekek védelmére hazafias szellemtől hevült érzelemmel tett felterjesztését, más részben fájdalmasan hat reánk ezen felterjesztésből vett azon tudat, hogy ezred éven át már úgy is sokat szenvedett hazánk újraalakulásának nehéz napjaiban is oly izgatásokkal kell küzdenünk, melyek a magyar állam élet ellen irányozva a nemzet és kormány legjobb, legigazságosabb és legméltányosabb szándékainak és törvényes intézkedéseinek végrehajtását nehezitik, s melyek az izgatók ellenében köztudomás szerint a kormány részéről már is erélyes fellépést tettek szükségessé, mi annál fájdalmasabb, mert ezen izgatások a magyar szent korona területén velünk egyenlő alkotmányos szabadságot élvezők által indokolatlanul és épen a tanuló ifjúság hazafias érzületének kiirtására irányozva üzetnek.

A tárgyalt felirat alapokát általában vére távolról sem vonjuk ugyan kétségbe, de miután egyes részletes esetekről biztos tudomást ezen feliratból nem szerezhettünk, mi azt csak elvben, és annyiban pártoljuk, mennyiben az állam ellení izgatásokat, történjék bár az ily izgatás egyes hitfelekezetek önkormányzati jogának gyakorlata, vagy egyes nemzetiségek culturalis törekvése köz ben vagy ürügye alatt, ha a magyar nemzet érdekeit, és a hazafias szellemet sérti, türni egyátalában nem lehet! és miután nevezett gymnasiumokban ezen kétségtelen elv ellenére nemzetiségi rajongásból, hitfelekezeti authonomia védpalástjában üzetnek a panaszlott izgatosok, Ő Felsége a magyar koronás király kormányától méltán és jogosan várjuk, hogy oly törekvést, mely az állam érdekeivel, és hazafias szellemmel ellentétben áll, tovább senkitől és semmi szin alatt sem fog türni, azon tiszteletteljes kéréssel járulunk a nmgú m. kir. összes ministeriumhoz, hogy a panaszlott ügyben, tudvalévőleg, már megkezdett eljárást minden államellenes izgatásnak, és hazafias szellemmel ellenkező törekvésnek, czimére és színezetére való tekintet nélkül, mielőbb s lehető legerélyesebben kellő megszüntetésére irányozni méltóztassék.

Kelt B.-Gyarmaton 1874. évi május hó 28. tartott rendes közgyülésünkből.

Mélyen tisztelt Képviselőház!

A törvényhatóságok önkormányzati jogkörének bővitése tárgyában Borsodvármegye közönségének f. é. febr. 10-én 25 sz. a. kelt a vélünk pártolás végett másolatban közlött felterjesztésében foglalt azon kérvényét, hogy

a törvényhozó testület és felelős kormány a megyei intézmény felé őszintébb bizalommal fordulva — a haza üdvét ne a központositott kormány hatalmának eddig uj megyei intézmény jogkörének szoritása által vélt erősbitésében, hanem inkább ezen intézmény jog és hatáskörének bővitésében keresse, mert uj élet elevenséget, és a kormányzat jelenlegi akadályainak lerüzdésére kellő erélyet csak ezen bővitésből lehet reményleni. Ennek folytán

a megyei önkormányzatnak nélkülözhetlen kellékét képező házi adókivetésének és behajtásának joga a megyékre ruháztassék, ugy az állami adók behajtása is, s ezzel az adóvégrehajtói intézmény és sok más pénzügyi közeg is megszüntethető leend. Továbbá hogy az állam utak gondozásával szintén a megyék biztassanak meg, és vám szedhetés jogával is ruháztassanak fel.

A népnevelés ügyét egészen a megye vegye át.

Az árva és hagyatékügy teljes elintézése — a per kezdésig egészen — a megyékre ruháztassék.

A közigazgatás és igazság szolgáltatás merev elkülönitésének elméletétől a nép érdekében eltérve 100 frtig terjedő világos kereseteket a szbirák által sommás uton, szóbeli kihalgatás után fölveendő egyszerű jegyzőkönyv alapján hozandó itélettel döntessenek el, s ezen itélettől az alispánhoz lehető felebbezés csak birtokon kivül engedtessék meg. Végre

hogy a szbirák tendői közé soroztassék a mezei rendőri törvény értelmében gyakorlandó biráskodás, úgy a rendőri és könnyű testi sértési kihágások megbüntetése, cselédügy, és vadászati törvény teljes végrehajtása is; — és

Mindezek tekintetéből a 1870: XLII. és 1871: XVIII. t. czikkek revisió alá vétetvén, — gyakorlatilag feltünt hiányai pótolhassanak, —

részletes tárgyalásba ereszkedés nélkül, általánosságban — elvileg — s leginkább arra nézve találtuk pártolandónak, hogy a központosított kormányhatalom erejének no velésére a törvényhatósági önkormányzat jog és hatáskörének szoritását hazánkra nézve üdvösnek mi sem látjuk, s ezen hiányt általában az élet és tapasztalás, különösen pedig népünk természete és szokásai igazolják, — a tárgyalt feliratban különösen érintett házi adót, és szbiról hatáskört illetőleg nézeteinknek már a m. 1873. évi november 25-én 178. és 179 sz. a. kelt felterjesztéseinkben is kifejezést adván, ez által a mélyen tisztelt képviselőházhoz csak azon alázatos és tiszteletkéréssel járulunk, hogy a magyar alkotmánynak 1848 előtt századokon át védbástyájaul szolgált, s ujabb tapasztalat szerint régi jogkörének kevés korlátozásával a parlamenti kormány rendszerbe is beillő megyei intézmény jog és hatáskörét lehetőleg tágitani, s a kormányhatalom erejét ne a központositásban hanem a szivósságánál fogva minden időben szilárdnak bizonyult megyei intézmény erőteljes szerkezetének visszaállitásában mél tóztassék keresni.

Ekként a megyék mint ki ujitott erő dők ismét rendületlen védbástyái lesznek az alkotmánynak, az alkotmány alapjában erősbittetik meg, és a kormány jelenlegi költséges gépezetét nem egyes hivatalnokok gyenge keze, hanem erkölcsi testületek fogják a kormány élén álló államférfiak vezérlete alatt azon irányban hajtani, amint az állam és nép jól felfogott érdekei kivánják, a kormány hivatalnokok nagy serege megkeveshitethetik, és sok jelenlegi zakladó s nem népszerű intézmény megszüntethető lesz, — s hogy ezen nézetünket az ország nagy része osztja, Borsod, Pest és Somogy megyék feliratain kivül a közvéleményre való hivatkozással s népünk általános ohajtásával is igazolhatjuk.

Ennélfogva fentebbi kérésünket hazafiui mély tiszteletünk nyilvánitása mellett még azon hozzáadással ismételjük, hogy ezen kérésünkben indokolva kifejtett nézetünket törvényhozás által érvényesiteni méltóztassék.

Kelt s. a. t.

Politikai szemle.

A képviselőház csak junius 2-án tartott ülést. Ez ülésben a birói vizsgákról és a hamis vagy vétkes gondatlanságból származott bukás esetében követendő eljárásról szóló törvényjavaslatokat tárgyalta és fogadta el a ház.

A választási törvényjavaslat majd minden pontja körül élénk eszmecsere támad és sokat változtatnak azokon. A 71-ik pontot nevezetesen sokan gyanús szemmel néz ték. Ebben ugyanis előfordul ez a kifejezés: „aki az ország alkotmányát megtámadja." Jankovich Miklós a IX-ik osztályban határozottan tudni akarta, hogy vajjon nem vonatkozik-e ez az 1867-iki kiegyezési törvényre is, mert ha e pontnak az a czélja, hogy a kiegyezési törvény minden intézkedése sulyos büntetéssel körülsáncoltassék, hogy az ellen még szólni sem lehessen, — akkor kény elen a javaslatot általánosságban visszautasitani. E fölszólalás minden szónok által pártoltatván, a miniszter az osztályba meghivatott; mivel azonban már előbb más osztályoktól is kapott hasonló fölhivásokat — az államtitkárt, mint különben is ezen osztály tagját bizta meg, nevében kinyilatkoztatni, hogy nemcsak azon fölhozott értelmet nem akarja az idézett kifejezésnek tulajdonitani, de annak egyszerű kihagyatása ellen sincs kifogása, mert azon §-ban inkább azokra helyez fontosságot, a utóbb következnek.

A képviselői összeférhetlenségről vagy inkompatibilitásról a képviselőháznak e czélra kiküldött bizottsága elkészült törvényjavaslatával, melyet a mult héten tett közzé. Czélja e javaslatnak, biztositani a képviselőház függetlenségét, s lehetőleg megakadályozni azt, hogy önérdek és jogosulatlan befolyás is gyakorolhasson működést a képviselőházi szavazások alkalmával. Ily törvény szükségességére ugyszólva minden ülésszakban történt utalás, s a lapok is minduntalan emlegették, hogy a képviselői állás elengedhetlen függetlensége nem türi meg azt, hogy a kormány által kinevezett hivatalnokok, a kormánnyal szerződési viszonyban álló vállalkozók stb. egyuttal országgyülési képviselők is legyenek. Az összeférhetlenségi törvényjavaslat e tekintetben elég szigoru intézkedéseket tartalmaz, s valamennyi párt helyeslésével fogadta.

Az állam és az egyház közti ügyekben kiküldött képviselőházi nagybizottság a polgári házasság kérdésének megvitatására és javaslat készitésére albizottságot küldött ki. Ez már megfelelt küldetésének, s a kötelező polgári házasság behozatalának szükségét mondta ki.

A n.-röczei gymnáziumot Czékus István superintendens egy maga mellé vett egyházkerületi bizottsággal május 18—20. napjain vizsgálta meg, s e vizsgáló bizottság az egyházkerületi gyülés szentesitése alá terjesztendő megállapodását következőkben foglalta:

„Mondassék ki határozatilag, hogy a nagyröczei főgymnáziumot egyházkerületünk főtanodájának többé el nem ismervén, tőle a létezési jogot és engedélyt, melylyel felruházta, ezennel elvonja s a tanodát egyházunk minden javadalmainak használatából és élvezéséből kizárja és beszüntettetnek nyilvánitja. A mennyiben pedig a gymnáziumhoz kapcsolt képezde, állását biztositó semminemű alappal nem bir, a különben is egyházkerületünk által elismerve vagy megerősitve nem volt: ennek eddig is kiadott bizonyitványait érvénytelennek nyilatkoztatja."

A szerb egyházi kongresszus egybehivása élénk mozgalmat gerjesztett a déli vidékeken. A hosszabb időn betöltetlen patriarchiai szék jelöltjei gyanánt Grujics Nikátort, Kengyelácz Emilt és Angyelits Germánt emlegetik. Egy szerb lap szerint Sztojkovics Arzin budai püspök nem kivánja, hogy őt a jelöltek közé fölvegyék, mert nem akarja, hogy róla azt mondják: oly emberek jelöltje vagy megválasztottja volt, kik a szerb egyház tekintélyét alásták s anyagi és erkölcsi veszedelembe döntik. Királyi biztosnak, hir szerint, b. Mollináry táborszernagy van kijelölve, ki a határvidék polgárositásánál is érdemesen viselte magát.

A bajor országgyülés junius 3-án oly határozatot hozott, mely merő ellentétben áll egy német birodalmi törvénnyel. A német birodalmi gyülés ugyanis, mint tudva van, törvényt alkotott, mely a jezuitákat a német birodalom területéről kitaszitja. Ezen törvény következtében gróf Fugger jezuita és bajor állampolgár is kitaszittatott a német területről. Ő azonban hivatkozva bajor állampolgári jogára, bajor területen telepedett meg s a bajor országgyűléstől oltalmat kért a birodalmi törvény ellen. A bajor országgyülés, melyben az ultramontán párt többségben van, e kérelmet 67 szóval 66 ellen, tehát egy szavazatnyi többséggel alaposnak nyilvánitotta. A kormány egész tekintélyével igyekezett e határozat hozatalát mellőzni; Pfeufer miniszter előre is kijelenté, hogy a határozat hiábavaló leend, mert nem képzelhető bajor kormány, mely azt a világos birodalmi törvény ellenében végrehajtaná. A határozat azonban mind ennek daczára is létrejött. Ez eset Berlinben igen kellemetlen benyomást tett.

A franczia kormány kebelében nagy az egyenetlenség. Mac-Mahon szivósan ragaszkodik ahhoz, hogy a hét éves uralom — a septennatus — véglegesen szervezteszék, mivégből a kormány elé egy általa szerkesztett izenetet terjesztett, melyben a nemzetgyülés a hét éves uralom végleges szervezése iránti kötelességére figyelmeztetik. A kabinet-válság hire még mindig kisért, s ujabban az hallatszik, hogy Thiers és pártja hajlandók lennének egy Dufaure és d'Audiffret-Pasquier-féle kabinet-kombinácziót támogatni. A kormány egyébiránt erélyes rendszabályokat szándekozik hozni a bonapartisták ellen, a mi nagyon megnehezíti Magne pénzügyér helyzetét, ki az egyedüli bonapartista a jelenlegi kabinetben. Visszalépése kormányválság nélkül is elkerülhetlennek tartatik. A jobbközép s a balközép annyiszor emlitett fuziója hajótörést szenvedett, sőt az előbbi párt által kö-

---

S föllelte azt, e vágyak szép honát....
De ah, nekem örökre vesztve van;
Mit ér, mit ér: e szív, hogy birta őt,
Ha most miatta sajg vigasztalan; —

Mit ér, hogy hire él halhatlanul?
A hő kebelnek ez hideg sugár!
Mit ér minden, ha tőle oly korán
El a sötét sir éjszakája zár! . . —

* * *

De szünj panasz, szünj keblem hábora!
A végzet egy vigaszt még fönhagyott — —
Mi volt a földön nagy, nemes, dicső,
Mitől az ismét meg nem fosztatott? . . . .

Igen, dereng még egy remény felém,
Mely visszaadja vesztett üdvömet:
A jövő nemtő majd megjelen,
S hozzá ama szebb honba elvezet;

S én hirt viendek néki, hogy kiken oly
Hőn csüggo szive: a hon, s gyermeki
Élnek, s ugy adja Isten, fölvirulnak, — —
Gyönyör lesz ott is tudni ezt neki.

Csalomjai.

szelebb egymáshoz a két nagy francia pártot, hanem még jobban elidegeníti egymástól az alkudozókat. Az uj programmban a jobbközép kijelenti, hogy helyesli a Broglie kormány politikát, s hogy utódját is fogja támogatni. Azután hangsúlyozza a programm, hogy Mac-Mahon hatalmát szervezni kell, s hogy mindazon jogczimek, melyekkel ő a meglevő törvények alapján bir, továbbra is fóntartandók. De ezen programm határozottan Broglie herczeg politikáját tükrözteti vissza, melyet bizonnyára nem fog támogatni a balközép. Egy utóbbi távirat szerint a balközép addig nem hajlandó egyesülni a jobbközéppel, mig az utóbbi minden utógondolat nélkül el nem fogadja a végleges köztársaságot.

Spanyolország helállapota nem akar tisztulni, a harcz és háború folytonosan tart, még pedig most már fokozott erőfeszitéssel. Don Alfonzó, Karlos testvére, mint a táviratok jelentik, átlépte az Ebro folyamot s a lázadás most már az ország belsejét, sőt fővárosát is fenyegeti. Ennek folytán Concha csapatai, a köztársaság hadseregének ezen nevezetes része kénytelen elhagyni az északi csatatéret, pedig ottan a karlisták erélyesen működnek. San Sebastian fontos tengerparti várost már régen ostromolják; utóbbi időben ugyan kissé visszahúzodtak innen, mert a köztársaságiak Bilbaóból jelentékeny erősitést kaptak. Concha főhadiszállása junius 1-én még Vittoriában volt Azóta hadai Estella felé nyomultak előre, s most e tájon bol a karlisták zöme lön összpontositva, döntő összeütközést várnak. Mig a csatatér eseményei nem épen a legörvendetesebbek, Madridból a pénzügyi helyzet állapotáról egészen elszomorító hireket jelentenek. Camacho pénzügyminiszter az országban elhelyezett államadósság kamatait felényire akarja leszállitani. Ugyane rendszabály elfogadása végett alkudozni kezd a külföldi hitelezőkkel, s ha ezek belenyugszanak, fizetni fogja kamatok felét. Ellenkező esetben valószinüleg semmit sem kapnak Ezenkivül a kormány be akarja hozni a fogyasztási adót, a kizárólagos dohánymonopoliumot s a sóadót, mely rendszabályok nem igen fogják a kormány népszerűségét emelni.

Szinészet.

Nem az egyesek kiválóbb játéka, de a jól választott darabok, az ügyes rendezés, s az összhangzó előadás biztosithatja egyedül a sikert minden vidéki szinpadon, s e tekintetben Szuper itt működő szintársulata kevés kivánni valót hagy. Az eddig előadott darabok egytől-egyig jól voltak megválasztva, a több uj darabbal volt alkalma a közönségnek megismerkedni. A férfi tagok egy általán jók, Bágyoni, Szuper, Szabó pedig a fokozottabb igényeket is kielégithetik, – a női tagokról már ezt nem mondhatjuk, Szuperné, Kreesányi Flóra, Szabóné jól játszanak, de csak bizonyos szerepekben, csupán ezekre azonban nem szoritkozhatnak, egy-két női tagra még élénken érzett szüksége volna a társaságnak. Az eddig adott darabok közül, nem közönséges sikerrel adták a „Párisi rongyszedő"-t, melyben Kreesányi Flóra és Szuper váltak ki, különösen Szuper ritka élethűséggel adta a rongyszedő nehéz szerepét; szombaton „a krakkói barátok"-at melyben Szabóné (Hedvig) Bágyoni (Jagello) tűntek ki, Szuper, mint már nem egyszer tulzott; e kettőnél azonban még sikerültebb volt a csütörtöki előadás, midőn Sardou ismert vigjátékát a „Jo barátok"-at adták, melyben Szuper, Szabóné, Szabó Gyula, de kivált Bágyoni, Tholosan orvos szerepében, várakozást fölülmuló játékával a közönséget a legélénkebb hangulatba hozta s meg-megujuló tapsra késztené. Bágyoni e szerepben, sok szinészi tehetséget árult el, hangja kellemes, alakja megnyerő s ez alkalommal mozdulatai oly elegansak voltak, milyeket ritkán lehet vidéki szinpadokon látni. Kreesányi Flóra is átértette naiv szerepét, melyekre ugy látszik több hajlammal bir, mint azon nagy szabású szerepekre, melyek fejlő tehetségével nem állnak arányban s melyeknél a szerep betanulására s elmondására kell forditani minden figyelmét. Szerdán „Harmadik Richard"-ot adták Gárdonyi fellépte alkalmából, kit a közönség a mult évről előnyösen ismer, s ki ezeztal is egész lélekkel játszott s a legtöbb jelenetet jó felfogással s művészi alakitással adta, néhol azonban túlzásba esett, s hatást ronto erőlködessel kivánt megfelelni a nagy feladatnak. Meg kell még emlitnünk, hogy a szerepeket kevés kivétellel, igen jól tudják. Sugóra kelleténél jobban nem támaszkodnak s annit vidéken ritkán tapasztalhatni, egymás és az előadás rovására nem igyekeznek kitünni, s ez az oka, hogy az előadásokat egyöntetűség jellemzi s kirivó hibák gyéren boszantják a nézőket. Jövő keddre operettet igérnek, melyre annál kivánesiabbak vagyunk, minél kivánatosbnak látnók, közbekőzbe operettekkel is élesztgetni a közönség közönyösebb részét. — Gárdonyi szerződtetése szintén előnyös lenne a társulatra. — A közönség eddig egy-két nap kivételével elég szorgalmasan látogatá a szinházat, talán legkisebb közönsége volt a csütörtöki előadásnak, mely pedig mint emlitők határozottan a legsikerültebb előadás volt. A régi panaszokat ismét megujithatnók, ha ebből sikert lehetne remélnünk, miután a közönségnek épen azon részét nem láthatjuk az arenában, melynek talán legnagyobb szüksége volna, ha érezné, ez iskolára, értem a jobbmodú polgárságot kik azonban jobban érzik magukat valahol a pinczék homályában, mint oly helyeken, hol valamit tanulhatnának is, s az izraelitákat, kikre nagyon is ráférne egy kis jó magyarság, melyet ezekbol könnyebben el nem sajátithatnak. — A jövő hétre a következő darabok vannak kitűzve: Kedden: „Amor diadala vagy a szerelmi varázs italá" operette Müllertől, ezt megelőzi: „Nevelő ezer baj közt", vigjáték 1 felvonásban; csütörtökön „Dülergő", francia vigjáték; szombaton Szabó Gyuláné jutalomjátékánál: „Egy szinésznő élete és a francia köztársaság", szinmű; vasárnap: Szigligetytől „A rab", népszinmű.

Hirek.

Uj póstahivatal állittatott Vilkén junius 1-től, melynek kézbesitési köre a következő községekre s puszták ra terjed: A.-Sztregova, Demecser, Mihály-Gérge, Jelsócz, Kalonda, N.-Dályó, K.-Dályó, Kisfalud, Litke, Mucsiny, Panyit, (Darócz) Rapp, Ráros, Tarnócz, Tőrincs, Vilke és K.-Liberese.

A Budapesten rendezett országos baromfi-kiállitásnál Borovicsényi Gizella Losonczról magyarfajú tyukjaiért három arany dijat és diszoklevelet nyert.

Esőegről panaszkodnak, hogy a szőllőkben roppant károkat okoznak a feketo tüskök, melyek reggelenkint megujuló és soha nem tapasztalt mennyiségben lepik el a földet.

Hontmegye alispánja a következő felhivást intézte a hontmegyei ipolymenti birtokosokhoz: E megye bizottságának még mult évi október hó 9-én tartott rendkivüli közgyüléséből 92 m. b. számú végzésnek utasitva lettem, tekintettel szomszéd Nógrádmegyének hasonló czélból tett intézkedéseire, az Ipoly áradásai által évről évre nagyobbuló kárt szenvedett ipolymenti birtokosokat a végből összehivni, hogy az 1871. évi XXXIX. t. cz. értelmében vizszabályozási társulatot alakitva az Ipoly vize szabad lefolyását gátló mindennemű akadályokról tanácskozzanak, és ezek elháritását a lehetőségig eszközöljék. Ennek folytán hivatalos kötelmemhez képest van szerencsém (ezim) mint egyik ipolymenti birtokost a jelzett czélból, folyó hó 23-án délelőtti 10 órára Ipolyságra, a megyeház termében tartandó tanácskozmányra, akár saját, akár külön e czélra megbizott képviselő személyében hivatalosan meghivni.

Tűz. Patakon e hó 5-én esti 10 órakor tűz ütött ki s hat épület esett áldozatul, a kárt 4000 forintra becsülik. A tűz nagyobb mérvű továbbterjedésének megakadályozása leginkább a helybeli lelkészek, a tanitó s az uradalmi tiszttartó ur tevékenységének volt köszönhető, kik a tűz oltásában önfeláldozó tevékenységgel vettek részt, ugyancsak Szilárd János tiszttartó ur a szerencsétlenek nyomorát enyhitendő, gabonát osztott ki a leégettek közt. — Lónyabányán pedig e hó 9-én 58 ház égett le, — a megyei alispán 150 frtot küldött a leégettek kenyérrel ellátására.

Öngyilkosság. Molnár János patvarczi molnár e hó 11. agyonlőtte magát, bizonyára azon bús komorság következtében, mely egy idő óta a szerencsétlenen észlelhető volt.

Felelős szerkesztő:
Harmos Gábor.

Hirdetések.

Megbizható ügynököket keres.

CSÉPLŐ-GÉPEK

legujabb, kipróbált szerkezettel, melyek egy óra alatt annyit csépelnek, mint három cséplő egész napon át. Áruk 130 frt., a vasut-állomásig ingyen szállittatnak, jótállás és próbaidő mellett.

2—*

Ph. Mayfarth és társ. gépgyára, Majna melletti Frankfurtban.

Első ügyvédi ügynöki iroda.

Vidéki ügyvédtársaimtól, egyletek, társulatok, községek és magánzóktól stb. elfogadok minden megbizásokat, melyek törvénykezési vagy közigazgatási ügyekben a Buda-Pesten s ékelő kir. miniszteriumok, kir. Curia, váltó- és városi törvényszékek, társulatok és egyleteknél közbenjárást, megszorgalmazást, értesitéseket stb. igényelnek.

Czélja ügynöki irodámnak a vidéki ügyesbajosokat a jövésmenési, utánjárási időtöltés, terhes költségektől megmenteni, gyors, kimeritő alapos tudósitásokkal szolgálni, és hol akadályozva lennének, képviseltetni stb.

A dijak előre küldendők be, egy-félnapi időnél többet nem igénylő eljárásért 1—3 frt.

Irodám székhelye Pest, lövész-utcza 5-ik sz. I. em.

Réső Ensel Sándor,
köz- és váltó-ügyvéd.

2—3

Előfizetési fölhivás.

1874-ik január 1-jén uj előfizetést nyitottunk a

„SORSOLÁSI TUDÓSITÓ"

harmadik évfolyamára,

mely minden huzás után havonkint **2—3-or jelenik meg.**

Egészévi előfizetési dij:

Budapest számára dijmentesen a házhoz hordva **2** frt.
Az osztr.-magy. tartományok számára dijment. postán küldve **2** frt.
Német-, Olaszország, Dunafejedelemségek, Szerbia és Svájcz számára **2** frt. **50** kr.

Ujonnan jelentkező előfizetőknek a már megjelent számok még rendelkezésre állnak.

Hirdetések olcsón vétetnek föl.

A „sorsolási tudósitó"
kiadó-hivatala Budapest, bálvány-utcza 9. sz.

7—10

Kiadó: Kék László.

Nyomatott B.-Gyarmaton Kék Lászlónál 1874.